Europa-Parlamentet
2014-2019

Mødedokument

B8-0144/2017

8.2.2017

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Kommissionens redegørelse

jf. forretningsordenens artikel 123, stk. 2

om indgåelse af den samlede økonomi- og handelsaftale (CETA) mellem Canada på den ene side og Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den anden side
(2017/2525(RSP))

Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz, Eleonora Forenza, Lola Sánchez Caldentey, Patrick Le Hyaric, Stelios Kouloglou, Marina Albiol Guzmán, Martina Anderson, Xabier Benito Ziluaga, Malin Björk, Lynn Boylan, Matt Carthy, Nikolaos Chountis, Kostas Chrysogonos, Javier Couso Permuy, Dennis de Jong, Fabio De Masi, Stefan Eck, Cornelia Ernst, Luke Ming Flanagan, Tania González Peñas, Takis Hadjigeorgiou, Thomas Händel, Anja Hazekamp, Josu Juaristi Abaunz, Jaromír Kohlíček, Kateřina Konečná, Kostadinka Kuneva, Merja Kyllönen, Paloma López Bermejo, Sabine Lösing, Curzio Maltese, Jiří Maštálka, Marisa Matias, Jean-Luc Mélenchon, Martina Michels, Liadh Ní Riada, Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis, Rina Ronja Kari, Sofia Sakorafa, Maria Lidia Senra Rodríguez, Barbara Spinelli, Neoklis Sylikiotis, Estefanía Torres Martínez, Miguel Urbán Crespo, Ángela Vallina, Marie-Christine Vergiat, Gabriele Zimmer
for GUE/NGL-Gruppen

B8-0144/2017

Europa-Parlamentets beslutning om indgåelse af den samlede økonomi- og handelsaftale (CETA) mellem Canada på den ene side og Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den anden side
(2017/2525(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sin beslutning af 8. juni 2011 om handelsforbindelserne mellem EU og Canada[1],

– der henviser til sin beslutning af 10. december 2013 med Europa-Parlamentets henstilling til Kommissionen, Rådet og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil om forhandlingerne om en strategisk partnerskabsaftale mellem EU og Canada[2],

– der henviser til den europæiske socialpagt,

– der henviser til Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Køreplan for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050" (COM(2011)0112),

– der henviser til UNCTAD's 2014-rapport om investeringer i verden "Investing in the SDGs: An Action Plan",

– der henviser til rapporten "A Critical Assessment of the Proposed Comprehensive Economic and Trade Agreement Between the European Union and Canada - A joint position of the European Federation of Public Service Unions (EPSU) and the Canadian Union of Public Employees, the National Union of Public and General Employees and the Public Service Alliance of Canada" fra januar 2010,

– der henviser til rapporten fra Friends of the Earth Europe "How trade talks threaten to undermine EU climate policies and bring tar sands to Europe" af Fabian Flues et al. fra juli 2014,

– der henviser til rapporten fra Canadian Centre for Policy Alternatives (CCPA) "Making Sense of the CETA - An analysis of the final text of the Canada-European Union Comprehensive Economic and Trade Agreement" af Scott Sinclair, Stuart Trew og Hadrian Mertins-Kirkwood (redaktører) fra september 2014,

– der henviser til erklæringen af 9. november 2015 fra Den Europæiske Dommersammenslutning (EAJ) om Kommissionens forslag om et nyt investeringsdomstolssystem,

– der henviser til EPSU's arbejdsdokument "CETA and TTIP — Potential impacts on health and social services" af Thomas Fritz fra april 2015,

[1] EUT C 380 E af 11.12.2012, s. 20.
[2] Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0532.

– der henviser til rapporten fra Public Citizen "Tens of Thousands of US Firms Would Obtain New Powers to Launch Investor-State Attacks against European Policies via CETA and TTIP" fra 2015[1],

– der henviser til dokumentet fra februar 2016 "Stellungnahme zur Errichtung eines Investitionsgerichts für TTIP – Vorschlag der Europäischen Kommission vom 16.09.2015 und 12.11.2015" fra Deutscher Richterbund,

– der henviser til rapporten fra Corporate European Observatory (CEO) m.fl. "The zombie ISDS — Rebranded as ICS, rights for corporations to sue states refuse to die" af Pia Eberhardt fra marts 2016,

– der henviser til artiklen "ISDS in the Revised CETA: Positive Steps, But Is It the "Gold Standard"?" af professor Gus Van Harten, York University, fra maj 2016,

– der henviser til holdningsdokumentet "TTIP and Dispute Settlement: Potential Consequences for the Autonomous EU Legal Order" af Inge Govaere fra maj 2016,

– der henviser til rapporten fra PSI "Investment Court System (ICS): the wolf in sheep's clothing – the EU's great corporate privilege rebrand" af Pia Eberhardt fra maj 2016,

– der henviser til holdningsdokumentet fra Den Europæiske Forbrugerorganisation (BEUC) "CETA fails the Consumer Crash Test - BEUC position on the EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement" fra maj 2016,

– der henviser til rapporten fra PowerShift/Campact "Investment Protection in the EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA): a critical analysis" af Peter Fuchs fra maj 2016,

– der henviser til rapporten fra Deutscher Gewerkschaftsbund og Det Østrigske Handelskammer "CETA - Regulatory cooperation jeopardises our democracy and standards" af Stefan Körzell et al. fra juni 2016,

– der henviser til rapporten fra Deutscher Gewerkschaftsbund og Det Østrigske Handelskammer "CETA - Labour standards not on the agenda" af Stefan Körzell et al. fra juni 2016,

– der henviser til rapporten fra Deutscher Gewerkschaftsbund og Det Østrigske Handelskammer "CETA - Public services under pressure" af Stefan Körzell et al. fra juni 2016,

– der henviser til rapporten fra Deutscher Gewerkschaftsbund og Det Østrigske Handelskammer "CETA - No privileged rights to sue states for corporations" af Stefan Körzell et al. fra juni 2016,

– der henviser til rapporten fra Österreichische Forschungsstiftung für Internationale Entwicklung (ÖFSE) og Arbeiterkammer Wien "Assess CETA: assessing the claimed benefits of the EU-Canada trade agreement (CETA)" af Werner Raza et al. fra juni 2016,

[1] http://www.citizen.org/documents/EU-ISDS-liability.pdf

– der henviser til rapporten "Food Safety, Agriculture and Regulatory Cooperation in the Canada-EU Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)" af Via Campesina, Transnational Institute m.fl. fra august 2016,

– der henviser til arbejdsdokumentet fra Tufts University "CETA Without Blinders: How Cutting "Trade Costs and More" Will Cause Unemployment, Inequality and Welfare Losses" af Pierre Kohler og Servaas Storm fra september 2016,

– der henviser til rapporten fra PowerShift, CCPA m.fl. "Making Sense of CETA (2nd edition)" fra september 2016,

– der henviser til "Legal statement on investment protection and investor-state dispute settlement mechanisms in TTIP and CETA" fra oktober 2016, som blev offentliggjort af koalitionen Stop TTIP og underskrevet af over 100 juraprofessorer,

– der henviser til holdningsdokumentet fra Den Europæiske Folkesundhedsalliance (EPHA) "How CETA could undermine public health" fra oktober 2016,

– der henviser til dokumentet fra Transport & Environment/Client Earth "Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) and the environment — A gold standard for the planet or for big business?" af Cécile Toubeau og Laurens Ankersmit fra november 2016,

– der henviser til den foreløbige udgave af PACE-rapporten ""New generation" trade agreements and their implications for social rights, public health and sustainable development" af Geraint Davies fra november 2016,

– der henviser til den foreløbige udgave af PACE-rapporten "Human Rights compatibility of investor-State arbitration in international investment protection agreements" af Pieter Omtzigt fra december 2016,

– der henviser til rapporten fra CEO ""Regulatory cooperation": big business' wishes come true in TTIP and CETA" fra februar 2017,

– der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2,

A. der henviser til, at indgåelsen af en frihandelsaftale (FTA) mellem EU og Canada synes at være uforenelig med en selvbestemmende Europæisk Union, der fremmer sine mål om miljøbeskyttelse, anvendelse af forsigtighedsprincippet, social samhørighed, ordentligt arbejde, forsvar af borgerlige frihedsrettigheder, navnlig hvad angår databeskyttelse, adgang til sundhedstjenester, kulturpolitikker og kulturel mangfoldighed, fødevaresikkerhed og beskyttelse af familielandbrug; der henviser til, at begrænsningen af visse unødvendige lovgivningsmæssige bestemmelser og forskelle bør være forankret i multilaterale processer fremfor i en bilateral FTA;

B. der henviser til, at en harmonisering af reglerne i EU og Canada under ingen omstændigheder må indebære nogen fare for forbrugernes sundhed eller svække de kvalitetsstandarder, som canadiske varer skal overholde, når de bringes i omsætning på det europæiske marked;

C. der henviser til, at standarderne inden for landbrugsprodukter er meget forskellige i EU og Canada, og at en forringelse af standarderne ikke er i overensstemmelse med eller acceptabel i forhold til gældende EU-ret;

D. der henviser til, at lettelse af regelbyrden altid bør vejes nøje op imod forbrugernes ret til information om de produkter, de køber, og borgernes ret til et retligt sikkert samfund;

E. der henviser til, at det både i artikel 1 og artikel 10, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) er fastsat, at "beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt";

F. der henviser til, at et institutionaliseret lovsamarbejde, som det Kommissionen har foreslået, vil bringe både Europa-Parlamentets og de nationale parlamenters lovgivningsmæssige beføjelser i fare og derfor have en skræmmende indvirkning på anvendelsen af EU's værdier som fastsat i artikel 2 i TEU;

G. der henviser til, at den hemmelige karakter af CETA-forhandlingernes gennemførelse har resulteret i mangler for så vidt angår den demokratiske kontrol med forhandlingsprocessen; der henviser til, at fuldstændig aktindsigt i de vigtigste forhandlingsdokumenter for parlamentarikere på forskellige forvaltningsniveauer på begge sider af Atlanten samt for journalister, forskere og borgere og civilsamfundsorganisationer ville have været udtryk for det demokratiske princip; der henviser til, at de konsoliderede tekster bør offentliggøres omgående;

H. der henviser til, at lobbyister, der repræsenterer erhvervslivets interesser, har langt større indflydelse end lobbyister fra civilsamfundet, og kontakten med Kommissionen er op til ti gange hyppigere;

I. der henviser til, at vi står midt i en underreguleret globalisering, og at en handelsaftale, der fokuserer på endnu mere afregulering ved fortrinsvis at være rettet mod eksisterende og fremtidige ikketoldmæssige handelshindringer, vil være ødelæggende for arbejdstagernes og forbrugernes rettigheder, hvorimod store virksomheder og investeringsfonde vil udnytte denne form for liberalisering yderligere; der henviser til, at der er behov for en samarbejdsaftale, som fokuserer på beskyttelse af arbejdstagerne, forbrugerne og miljøet; der henviser til, at en handelsaftale kun kan være et supplement til en storstilet indsats i tråd med ovenstående for at styrke reguleringen og bringe den op til de højeste standarder på globalt niveau med henblik på at forhindre social og miljømæssig dumping;

J. der henviser til, at eksport gennem handel og vækst gennem investeringer snarere end at være vigtige drivkræfter for arbejdspladser og økonomisk vækst kan føre til tab af arbejdspladser og økonomisk tilbagegang;

K. der henviser til, at det er svært at vurdere CETA's reelle indvirkning på både EU's og Canadas økonomi, så længe undersøgelser viser modstridende resultater; der henviser til, at CETA ikke vil løse de langvarige strukturelle økonomiske problemer og de underliggende årsager hertil i EU;

L. der henviser til, at 87 % af de mere end 20 millioner SMV'er i EU er afhængige af den hjemlige efterspørgsel og ikke beskæftiger sig med international handel, og at de

prioriterer det langt højere at videreudvikle lokale og regionale markeder og det indre marked i EU;

M. der henviser til, at CETA's velfærdsskabelse mest er resultatet af en omledning af handelen, ikke af øget handel;

N. der henviser til, at CETA ikke indeholder et kapitel om SMV'er;

O. der henviser til, at europæiske landbrugere opererer på et stadig mere globalt marked og derfor i højere grad end andre sektorer udsættes for prisudsving; der henviser til, at handelsaftaler som CETA hæmmer jobskabelsen i landdistrikterne og skabelsen af betingelser, der understøtter udkommet i landbruget;

P. der henviser til, at det i Kommissionens egen rapport om de kumulative virkninger af fremtidige handelsaftaler (herunder CETA) for EU's landbrug bemærkes, at der vil ske en betydelig stigning i landbrugsimporten, men kun en beskeden vækst i eksporten, hvilket vil føre til et direkte nedadgående pres på EU's producentpriser; der henviser til, at denne rapport desuden forudsiger et skarpt fald i oksekødspriserne, et fald i mængden af lokal produktion og et fald i produktionsværdien af landbrugsprodukter fra EU; der henviser til, at disse data peger i retning af skadelige virkninger for smålandbrugeres priser ab landmand i fremtiden;

Q. der henviser til, at overvejende landlige områder, som fokuserer på specielle aktiviteter og med begrænsede alternativer, er yderst sårbare over for virkningerne af CETA; der henviser til, at landdistrikterne og beskæftigelsen i dem vil blive truet af det skifte væk fra traditionelle landbrugsmodeller, som denne aftale vil medføre;

1. forkaster den nuværende CETA-aftale;

2. mener, at de ambitiøse "globale standarder", som Kommissionen lover at etablere ved hjælp af aftaler som TTIP og CETA, er en myte, da disse aftaler kun omfatter bilateral gensidig anerkendelse;

3. opfordrer indtrængende Kommissionen til at være opmærksom på, at CETA og andre meget store handelsaftaler vil indføre de facto-standarder og dermed være diskriminerende ved at udelukke omkring 130 lande fra forhandlingerne og risikere, at spørgsmål, der er vigtige for udviklingslandene, såsom fødevaresikkerhed, landbrugsstøtte og afbødning af klimaforandringer, køres ud på et sidespor; opfordrer Kommissionen til at øge indsatsen for at gøre fremskridt i demokratiske multilaterale fora, f.eks. i tråd med tilgangen fra COP 21;

4. opfordrer Kommissionen til at huske på, at Lissabontraktaten definerer EU's handelspolitik som en integreret del af Unionens samlede optræden udadtil, og at denne politik derfor skal adressere udvikling, miljømål og sociale mål og bidrage til, at de andre mål i traktaten om Den Europæiske Union nås; forkaster derfor CETA, da den har til formål at øge de multinationale selskabers profit i stedet for at styrke samfundet;

5. opfordrer Kommissionen til at sikre, at kapitlet om bæredygtig udvikling tager sigte på en fuldstændig og effektiv ratifikation, gennemførelse og håndhævelse af Den Internationale Arbejdsorganisation ILO's otte grundlæggende konventioner og deres

indhold, ILO's dagsorden om ordentligt arbejde og de vigtigste internationale miljøaftaler; mener, at bestemmelserne skal sigte mod at øge beskyttelsesniveauet for arbejdstagere og de miljømæssige standarder yderligere;

6. opfordrer Kommissionen til at sikre, at arbejds- og miljøstandarder ikke begrænses til kapitlet om handel og bæredygtig udvikling, men ligeledes indgår i andre dele af aftalen;

7. opfordrer Kommissionen til at sikre, at gennemførelsen og overholdelses af arbejdsstandarder gøres til genstand for en effektiv tilsynsproces, der omfatter arbejdsmarkedets parter og repræsentanter for civilsamfundet;

8. understreger, at parterne ikke må fremme handel eller direkte udenlandske investeringer ved at nedgradere deres egen arbejdsmarkedslovgivning, og at intet i aftalen bør forhindre parterne i at anvende deres nationale love;

9. understreger, at øget konkurrence på investeringsområdet mellem EU-baserede og canadiske banker og andre udbydere af finansielle tjenesteydelser gør de finansielle systemer i både Canada og EU mere indbyrdes forbundne og sårbare over for udefrakommende chok og afsmittende virkninger;

10. bemærker, at den øgede konkurrence, der forudses i CETA, betyder, at den finansielle sektor for at kapre markeder vil udvise en mere risikovillig adfærd, sælge flere finansielle produkter med høj risiko og reducere deres serviceydelser til mindre velstående kunder;

11. understreger, at det – idet der erindres om, at meget få europæiske SMV'er eksporterer til Canada – er afgørende at forkaste CETA og andre lignende frihandelsaftaler, eftersom de ikke repræsenterer SMV'ernes legitime interesser eller en fælles forpligtelse fra begge forhandlingspartneres side og øger SMV'ernes sårbarhed over for multinationale virksomheder yderligere; understreger, at det derfor er tydeligt, at CETA ikke sigter mod at skabe nye muligheder i Canada for europæiske SMV'er;

12. bemærker, at CETA og lignende aftaler har til formål at liberalisere vores økonomier yderligere, og at kvinder ofte rammes uforholdsmæssigt hårdt af yderligere liberalisering, fordi de oftere arbejder i den offentlige sektor;

13. minder om, at 97 % af respondenterne under den offentlige høring om investeringsbeskyttelsesordninger var negativt indstillet over for enhver form for investor mod stat-voldgift, hvilket bekræfter et af de største problemer med sådanne afgørelser, nemlig at kun den sagsøgende investor og den sagsøgte nationale regering i landet har lov til at deltage;

14. bemærker, at det foreslåede investeringsdomstolssystem dumper den demokratiske test og giver selskaber ret til at omgå de nationale domstole, således at det bliver muligt for udenlandske investorer at få særlig adgang til en usædvanligt magtfuld international voldgiftsproces, der potentielt kan involvere milliarder af euro i offentlige midler, og de dermed får mulighed for at gennemtvinge deres rettigheder uden det tilhørende ansvar gennem den samme proces;

15. bemærker, at voldgiftsdommerne under det foreslåede investeringsdomstolssystem ikke vil være bundet af præcedens;

16. bemærker, at voldgiftsdommerne vil blive betalt efter antallet af sager, der kommer for domstolen, og den anvendte tid, og at dette vil skabe incitament til at trække procesarbejdet i langdrag med betydelige omkostninger for skatteyderne til følge;

17. bemærker, at 80 % af amerikanske virksomheder har en betydelig kapitalandel i en canadisk virksomhed, og at EU ved at undertegne denne aftale giver disse virksomheder mulighed for at anlægge sag mod dets medlemsstaters regeringer på skatteydernes regning;

18. beklager anvendelsen af det vage udtryk "retfærdig og rimelig behandling" i CETA i betragtning af de mange investeringsvoldgiftssager, der har rejst dette spørgsmål;

19. bemærker, at CETA vil gøre det muligt for udenlandske investorer at sagsøge EU's medlemsstater for love, de vedtager, og som påvirker investorernes fortjeneste, herunder de love, der har til formål at beskytte folkesundheden, miljøet eller arbejdstagernes rettigheder; bemærker endvidere, at en uafhængig FN-ekspert har erklæret CETA uforenelig med retsstatsprincippet, demokratiet og menneskerettighederne og har fastslået, at handelsaftaler kun bør ratificeres, efter at der er gennemført menneskerettigheds-, sundheds- og miljøkonsekvensvurderinger, hvilket ikke har været tilfældet i forbindelse med CETA;

20. bemærker, at selv om CETA stiller krav om "betydelig erhvervsaktivitet", vil investeringsdomstolssystemet åbne mulighed for en form for "aftaleshopping", som giver investorerne mulighed for at vælge, i henhold til hvilken aftale de ønsker at indgive en sag om tvistbilæggelse mellem investor og stat;

21. bemærker, at selv om den belgiske regering har meddelt, at den agter at anmode EU-Domstolen om en udtalelse om, hvorvidt et investeringsdomstolssystem er foreneligt med EU-traktaterne, har ingen EU-institution gjort dette, og Domstolen er heller ikke blevet anmodet om en juridisk udtalelse om, hvorvidt gyldigheden af et investeringsdomstolssystem i form af en multilateral investeringsdomstol er forenelig med EU-traktaterne;

22. minder om, at begge parters ret til at regulere underlægges bestemmelserne i CETA, hvilket mindsker de nationale myndigheders reguleringsmæssige råderum;

23. bemærker, at Det Blandede CETA-Udvalg vil få vidtrækkende beføjelser i den fremtidige lovgivningsproces uden at være underlagt demokratisk kontrol;

24. bemærker, at bestemmelserne om "bordet fanger"-klausulen og "standstill"-klausulen i CETA beklageligvis stadig har forrang frem for en tilgang med en positivliste og dermed fastlåser liberaliseringer i den offentlige sektor for tid og evighed;

25. forkaster tilgangen med en såkaldt "levende aftale" og parternes insisteren på, at alle vigtige detailspørgsmål i forbindelse med aftalen afklares under forhandlingerne, i betragtning af at intet bør aftales, før alt er aftalt; afviser forslaget om, at reguleringsspørgsmål efterfølgende henvises til specielt nedsatte ekspertgrupper,

således at den demokratiske proces omgås;

26. mener, at Kommissionen bør fokusere på aftaler og traktater, der forsvarer menneskerettighederne og bæredygtig udvikling, i stedet for den nuværende handelspolitik, som kun er til gavn for transnationale virksomheder; opfordrer derfor Kommissionen til at engagere sig aktivt i FN's åbne arbejdsgruppe med henblik på at opnå en bindende traktat om multinationale selskaber og menneskerettighederne;

27. bemærker med beklagelse, at bestemmelserne om markedsadgang i CETA's kapitel om grænseoverskridende handel med tjenesteydelser stort set udelukker økonomiske behovsprøver eller kvantitative begrænsninger for en række tjenesteydere i en given sektor; mener, at forsigtighedsprincippet og den fremtidige anvendelse heraf ikke i tilstrækkelig grad er rodfæstet i CETA;

28. nægter at acceptere, at offentlige vandværker ikke udtrykkeligt er undtaget fra bestemmelserne i CETA, hvilket skaber en situation, hvor offentlige politikker på dette område med henblik på at beskytte adgangen til rent og sikkert drikkevand kan gøres til genstand for en klage i henhold til investeringskapitlet under overskriften "handelshindringer" og dermed underbygge en præcedens for alle politikker i den offentlige sektor; bemærker endvidere, at der ingen steder i CETA er en beskrivelse eller definition af offentlige tjenesteydelser;

29. nægter at acceptere de trusler, som CETA udgør for offentlige politikforanstaltninger i den offentlige sundhedssektor, og afviser udenlandske investorers ret til at anfægte disse foranstaltninger i henhold til bestemmelserne om udenlandske investeringer; beklager, at der gives forrang til multinationale selskabers kommercielle interesser, som understøttes af et voldgiftssystem, mens det menneskelige aspekt og patienters rettigheder tilsidesættes;

30. bemærker, at CETA vil tilskynde den finansielle sektor til at tage større risici – ved at kaste sig ud i spekulative investeringer – for at overleve på et mere konkurrencepræget internationalt marked; mener, at CETA også vil begrænse de reguleringsmæssige muligheder, som regeringerne råder over med henblik på at håndtere finansiel ustabilitet, ved blandt andet at give den finansielle sektor en institutionaliseret stemme i reguleringsprocessen;

31. afviser en yderligere åbning for uddannelsesydelser med blandet finansiering, navnlig på førskoleområdet, skole- og universitetsområdet samt voksen- og videreuddannelsesområdet, da den multilaterale GATS-aftale allerede indeholder rigeligt med bestemmelser om liberalisering;

32. bemærker, at CETA vil indvirke negativt på adgangen til lægemidler, navnlig for canadierne, som i forvejen må leve med de næsthøjeste lægemiddelpriser i verden; mener, at CETA potentielt kan underminere kvalitetsstandarderne og prisoverkommeligheden for tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (sociale tjenesteydelser, sundhedspleje, uddannelse og vand);

33. bemærker, at CETA ikke indeholder en vurdering af aftalens potentielle indvirkning på lægemiddelpriserne, og at det ikke anerkendes, at intellektuel ejendomsret virker som en uoverkommelig hindring for lige adgang til lægemidler;

34. mener, at intellektuel ejendomsret, herunder geografiske betegnelser, bør fjernes fra CETA, da de foreslåede regler er alt for indgribende og udgør en trussel for adgangen til prismæssigt overkommelige lægemidler;

35. gentager, at CETA ved at liberalisere landbrugsmarkederne vil være til fare for fødevaresikkerhedsstandarderne ved at fastlåse lovændringer og tilskynde til yderligere afregulering gennem Det Blandede CETA-Udvalg; bemærker ligeledes, at CETA mangler udtrykkelige henvisninger til dyrevelfærd og dermed fremmer en tendens til at give køb på væsentlige etiske principper og sociale værdier i internationale handelsaftaler; mener, at aftalen i sin nuværende form udgør en trussel for det lokale landbrug på begge sider af Atlanten;

36. opfordrer Kommissionen til at engagere sig kraftigt i en nøje fastholdelse af de nuværende og fremtidige standarder for fødevaresikkerhed og menneskers sundhed, plantesundhed og beskyttelse af afgrøder og miljø, forbrugerbeskyttelse og dyresundhed og -velfærd som defineret i EU-retten; opfordrer ligeledes Kommissionen til at sikre, at forbedringen af disse standarder ikke på nogen måde hindres fremover, at grundlæggende EU-værdier som forsigtighedsprincippet og bæredygtigt landbrug ikke undergraves, og at EU's borgere fortsat kan have tillid til sporbarheden og mærkningen af produkter på EU-markedet, samt til i store træk at beskrive konkrete tiltag med henblik på at værne om forsigtighedsprincippet i forbindelse med forhandlinger;

37. opfordrer Kommissionen til at bestræbe sig til det yderste på at sikre, at landbrugsimport til EU kun tillades, hvis varerne er blevet fremstillet på en måde, der stemmer overens med de europæiske standarder for forbrugerbeskyttelse, dyrevelfærd og miljøbeskyttelse samt de sociale minimumsstandarder;

38. opfordrer Kommissionen til at sikre en passende retlig beskyttelse af EU's geografiske betegnelser og EU-landbrugets kvalitetsprodukter på det canadiske marked samt foranstaltninger til at håndtere uretmæssig anvendelse og vildledende oplysninger og praksis og endelig at sikre beskyttelse i forbindelse med mærkningen, sporbarheden og ægtheden af oprindelsen af landbrugsprodukter som en afgørende del af en afbalanceret aftale;

39. bemærker, at de eksterne omkostninger ved klimarelaterede skader, der skyldes længere transportdistancer, større handelsmængder, industrielt landbrug og ødelæggelsen af lokale økonomier, ikke tages med i betragtning eller kun spiller en underordnet rolle i handelsforhandlinger;

40. bemærker endvidere, at klimaafbødningstiltag som udfasning af fossile brændstoffer, anvendelse af rene energikilder og mindskelse af drivhusgasemissioner fra landbruget ikke adresseres, og at praksissen med at anfægte dem som ulovlige handelshindringer risikerer at blive permanent; påpeger, at investeringsbeskyttelse gør det for dyrt at gennemføre reformer;

41. opfordrer Kommissionen til i forbindelse med indsatsen for at øge energisikkerheden at holde fast i målene om udvikling af vedvarende energikilder og energieffektivitet; understreger, at det pågældende kapitel skal inkludere klare garantier for, at EU's miljøstandarder og målene for klimaindsatsen ikke må undermineres, samt for at EU skal beholde sin frihed til at agere uafhængigt ved fastsættelsen af fremtidige standarder

og mål;

42. bemærker, at CETA kun kan få den effekt, at den modarbejder vores mål om at opfylde målene for bæredygtig udvikling, i betragtning af dens negative indvirkning på klimaforandringerne og dens underminering af miljørettigheder, sociale rettigheder og arbejdstagerrettigheder;

43. nægter at acceptere, at CETA underminerer beskyttelsen af EU-borgernes personoplysninger gennem de forpligtelser, der indgås med hensyn til grænseoverskridende datastrømme;

44. bemærker, at parterne i CETA har afgivet 38 erklæringer, udtalelser og andre dokumenter med henblik på præcisering og fortolkning; bemærker endvidere, at hovedparten af disse udtalelser har unilateral karakter, hvilket vil sige, at de har begrænset retlig værdi og ikke kan betragtes som bindende for så vidt angår fortolkningen af teksten, og at de dermed ikke er tilstrækkelige til at ændre de vigtige bestemmelser i CETA, således at de imødekommer befolkningens bekymringer og de betingelser, som den vallonske regering har stillet;

45. bemærker, at generaladvokaten i sagen om udtalelse 2/15 har fastslået, at frihandelsaftalen mellem EU og Singapore er en blandet aftale; mener, at dette også gælder CETA, og at denne aftale derfor også kræver alle nationale parlamenters ratifikation i overensstemmelse med deres nationale procedurer;

46. forkaster CETA-aftalen og afviser at godkende den;

47. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.